

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ



ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

ЗА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЈА ГОДИНЕ 3 „
 НА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 „

НЕДЕЉА. 7. МАЈА 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЧАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Изборна скупштина грађана београдских, сазвата на дан 7. Априла ове године ради избора два народна посланика за вар. Београд за трогодишњи скупштински период 1894, 1895 и 1896 године изабрала је за народне посланике за вар. Београд Михаила Павловића, трговца и Стевана Ивковића, индустријалца из Београда.

Но како се изабрани народни посланик Михаило Павловић није примио овог избора у Београду, него оног за срез јасенички округа крагујевачког, — то је народна скупштина у седици својој, држаној 14. Априла 1895 год. у Нишу решила, да се у Београду изврши допуњујући избор за једног народног посланика.

С тога суд општине београдске, на основу указа Његовог Величанства Краља Србије Александра I. од 20. Априла 1895 год. и на основу чл. 25 изборног закона скупштинског, позива грађане београдске, да

НА ДАН 15. МАЈА 1895. ГОДИНЕ

дођу у општинску кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради допуног избора:

ЈЕДНОГ ПОСЛАНИКА ЗА ВАРОШ БЕОГРАД

За трогодишњи скупштински период 1894., 1895 и 1896 год.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки српски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход; а грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредном порезу плаћа преко 15 дин. на годину (чл. 46 устава чл. 17 изборног закона скупштинског и чл. 105 закона о непосредном порезу).

По чл. 18 изборног закона скупштинског, не могу бирати посланике:

1. Скитајући се цигани;
2. Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем; а по закону о непосредном порезу плаћају испод 15 динара пореза годишње;

3. Који су осуђени због злочинства, за време док се не поврате у права;

4. Који су осуђени због преступа, који доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

5. Који се налазе у затвору или притвору судском због злочинства или преступа споменутог у тачки 3 и 4;

6. Они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом поклоном или обећањем поклона за себе или за другог радили, да за посланике или поверенике изабран буде, или о којима се докаже да су свој глас продали, за време докле је пресуда одредила;

7. Они над којима је стедиште отворено до свршетка;
8. Они, који су под старатељством;
9. Они, којима устав (последња тачка 48-ог члана) забрањује бирати.

Сваки бирач може бити изабран за народног посланика, ако има још и ових погодаба (чл. 22 зак. изборног).

- 1., Да је навршио 30 година;
- 2., Да плаћа годишње преко 30 д. у име непосредне порезе, и
3. Да не спада у изузете чл. 48. устава земаљског.

Избор ће се вршити у здању општинског суда (чл. 26. зак. изб.)

Гласање ће отпочети у 8 часова пре подне и трајати непрекидно до заласка сунца (чл. 27. и 33 изб. зак.), И тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по чл. 33. поменутог закона решити и огласити, да је изборна скупштина свршена.

Сваки бирач може само лично дати свој глас (чл. 20. изб. зак.)

Од суда општине београдске 21. Априла 1895. г. АБр. 2505.

СЕКРЕТАР,

Урош Кузмановић

ЗАСТУПНИК ПРЕДСЕД. ОПШТ. БЕОГРАДСКЕ
ЧЛАН СУДА,

М. П. Живадиновић

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
ВАНРЕДНИ САСТАНАК
25 Априла 1895 год.

Председавао заступник председника члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били су г. г. Др. Ник. Х. Николић, Љуб. Ковачевић, Љуб. Марковић, Благоје Милошевић, М. Милашиновић, Го чаков Миловановић, Живко Кузмановић, Сергије Станковић, Никола Бошковић, Софроније Јовановић, Јанаћ Констандиновић, Борђе Димитријевић, Сп. Х. Р. стић Шокорац, Младен Николић, Стеван П. Поповић, Вел. Антић, Мил. Ж. Маривковић, Ср. Ј. Стојковић, С. Ђ. Јорговић, Зах. К. З. Поповић, Ј. Безуха.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24 априла 1895 год. и примљен је без измена.

II.

Заступник председника општине извештава одбор, да је управа вар. Београда саопштила општини, да је установа истражних судија укинута и да, према томе није потребно, да се узима стан за канцеларије београдског истражног судије, него да треба само стан за благајницу управину.

По саслушању овога и по поновном прегледу свих понуда, одбор је решио:

да се решење одборско од 20. Априла 1895 год. АБр. 2578 и 2570 односно узимања под закуп куће масе Марка О. Марковића и комп. задржи од извршења.

Да се за канцеларије благајнице управе вар. Београда узме под закуп кућа Ленке жене Николе Настовића у Јевремовој ул. Бр. 7. коју је понудио кварт дорћолски актом АБр. 2450. за месечну кирију од сто двадесет дин. у сребру под обичним погодбама под којима су и остали закупа закључени

III.

По прочитању протокола лицит. АБр. 2444 држане за издавање под закуп месарских плацева на великом тргу, одбор је решио:

да се месарски плацеви на великом тргу издаду под закуп од првог маја 1895 год. па за једну годину дана под прописаним погодбама АБр. 2270 а по цени и то:

На горњој страни: месарски плац први Милану Поповићу за хиљаду три стотине педесет динара годишње; други Николи Тасићу за хиљаду и петнајст динара год.; трећи Мики Константиновићу за хиљаду сто и један динар и десет пара годишње; четврти Николи Тасићу за хиљаду и три стотине динара годишње; пети Пери С. Јовановићу за хиљаду и тридесет динара и десет пара годишње; шести Кости Панђели за хиљаду три стотине педесет динара и десет пара годишње; седми Јанаћку Стевановићу за хиљаду три стотине педесет динара и двадесет пара годишње; осми Кости Панђели за хиљаду седамдесет дин. и двадесет пара годишње; девети Кости П. Вуковићу за хиљаду пет стотина и четрдесет динара и десет пара год.; десети Кости Панђели за хиљаду две стотине тридесет динара и десет пара год.; једанаести Богоју Грујићу за хиљаду две стотине и четрдесет динара и четрдесет пара годишње; дванаести Мики Константиновићу за хиљаду динара и десет пара годишње;

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЉИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бити умними чужим умом и славними чужоју славоју“.

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Исто тако су и Сењски ускоци испали у Лику, освојили Нови, више од стотину Турака посекали околину опљенили и вратили се с великом пљачком.

Стојан Јанковић је уредио у Далмацији један пук од 10 чета, а 7. Новембра преда сенаат над њим управу Николи сину његовом. Јанковићу оста право да у њему поставља часнике до пуковника — почаст, коју је ретко ко имао у то време⁽¹⁾.

У зиму 1687 г. Морлаци нису мировали, већ су нападали и пленили Турке; у једном изгледу спале Островац и задобију огромну пљачку⁽²⁾. Па и Турци нису мировали, већ намисле да заузму Сењ који су прошле године изгубили, па у тој намери наша босански у почетку априла опсади га са 16 000 људи. Град се јуначки бранио. Њему полете у помоћ ђенерал Корнаро и прослављени витез наш Стојан Јанковић са 14.000 људи и 22. априла појаве се пред градом. Турци на то дигну опсаду и побегну, али Јанковић у бегству многе погуби⁽³⁾. Исте године из Ал

баније нападне на Рисуњ Солиман-паша. Али кад дознаде да 500 Срба из Котора иду граду у помоћ, он одступи⁽⁴⁾.

После одбране Сења Корнаро се упути на Кастел Ново и опседне га. Опсађенима пође у помоћ паша из Антивара са 1.500—2.000 људи но њега причекају Црногорци⁽⁵⁾ и Пераштани и потуку га. Опсађени су се храбро бранили, али кад једна бомба западе њихов магацин, који својом експлозијом уништи 200 људи и начини продор од 30 корака, Морлаци јурише на продор и заузму три важне позиције. Турци се преплаше и предаду под условом да слободно иду у Албанију. По паду Кастел-Нова скупе се Морлаци из Задра, Сплета, Трац-а. Једно одељење упути се преко Неретве у турске покрајине; убрзо нарасте на 4 000 људи и допре до на дан путовања од Београда, па задобивши огром

(1) Die Freiwillige Theilnahme ets. s. 44.

(2) Д. Марковић вели: „Ови (Црног) засједну у кланцима код Каменог, па кад отуд наиђе Топал-паша, који је из Босне и Херцеговине водио 4.000 људи да одбије посаду од Новог Црногорца; ударе на Турке и тако га разбију, да је и сам Топал-паша једва жив са својом главом одатле изадро. Турци су ту изгубили 7 барјака и траста људи.“ (Истор. Цр Горе. II. стр. 86. Н. библ. с. 171)

(3) Петровић-Б. dr. Vienac за 1861, стр. 208

(4) Die Freiwillige Theilnahme. ets. s. 43

(5) На истом месту, стр. 43—44. Smiciklas T: Dvjestog. osl Slavonije I, str. 122—123. Hammer v. J: Gesch. d. osm. Reiches, B. III. S. 797.

С доње стране месарски плац други Мики Константиновићу за хиљаду пет стотина десет динара и десет пара годишње; седми Благоју Грујићу за хиљаду две стотине шездесет и један динар годишње.

Да се за издавање под закуп месарских плацева с доње стране првог, троћег, четвртог, петог и шестог распише друга кратка усмена лицитација.

да у прописаном условима АБр. 2270 тачка а у члану 6 овако гласи: Кад закуп пац после друге кезне за нечистоћу буде и по трећи пут за исту кажњен.

IV.

Заступник председника општине позива одборнике, да 28 априла ове године у 8 часова у јутру дођу у свечаном оделу на железничку станицу ради дочека Њеног Величанства Краљице Наталије; исто тако саопштава им да ће се 27 априла пре подне осветити црква у светосавском крају и позива их да на ову светковину дођу. Одбор је примио к знању оба позива.

V.

Одборник г. Милан Ж. Маринковић примећује, да грађани негодују, што се допушта да поједина друштва дају концерте на Калимегдану, па би желео, да се томе стане на пут.

Заступник председника одговорио је:

да ће ово питање изнети одбору на решење.

IV.

Продужен је појединачни претрес буџета за 1895 год. и по прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио:

да се и ове позиције ставе у буџет расхода са 1895 год.

в.

19. Контролор јачине светлости и осветљења три хиљаде динара . . . 3000—
Напомена: предложено место инспектора за осветлење и трамвај одбор је после поименичног гласања са 14 гласова против 4 одбацио, с тим да председник надзорне комисије за осветлење и трамвај и чланови имају дневнице.

ну плачку врати се натраг. Друмом се упути на Бањалуку потуче многе Турке и задобије велику плачку⁽¹⁾. Уцињски разбојници, на 800 њих, у друштву са Турцима, нападну Корнар и оплеће га, но њих при повратку сусретну 500 Пераштана и Црногораца отиу им плачку а њих 300 посеку⁽²⁾.

Исте године Корнаро заузме Ерцег Нови кључ Херцеговине, али тим још више притесни мљетачка република стару српску републику Дубровник⁽³⁾.

Те године опсео је Сулејман паша скадарски Будову са 10.000 војске. Генерал Корнаро нападне га са Црногорцима и принуди да дигне опсаду⁽⁴⁾.

У почетку 1688 г. Црногорци (Кучи и Пипери) заваде се с Турцима. Сулејман паша нападне их са 8.000 људи; но Црногорци уз припомоћ 1.000 Которана потуку 1.600 Турака, заробе им опрему и заузму

В. СУДСКО ОДЕЛЕЊЕ,
ислови а., суднички б., деловодни в., извршни.

А.

20. Секретар три хиљаде дин. 3.000—
21. Подсекретар две хиљаде дин. 2.000—
22. Писар хиљаду дин. 1.000—

Б.

23. Први архивар две хиљаде дин. 2.000—
24. Други архивар хиљаду шест стотина 1.600—
25. Писар хиљаду дин. 1.000—
26. Пријавник (правник) две хиљаде четри стотине дин. 2.400—
27. Помоћник (писар) 1.200—
28. Експедитор хиљаду шест стотина 1.600—
29. Саслушавалац и издавалац уверења две хиљаде четири стотине дин. 2.400—

В.

30. Осам извршитеља по 1500 дин. дванаес хиљада дин. 12000—
31. Потсекретар депозитнице и старшина извршитеља две хиљаде динара. 2000—
32. Старшина цигана осам стотина четрдесет дин. 840—
33. На десет позорника девет хиљада динара 9000—

Овде је прекинуто даље решавање с тим да се у првој седници настави.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У времену од 29 Априла до 5. Маја. 1895. год. допутовало 736, отпутов 710, Од којих су:

а.) Пола: мушк. 697, женс. 39, свега 736.

б.) Вероисповести: православне 582, неправославне 99, мојсијевске 36, мухамеданске 19, свега 736.

в.) Постојбина: Србија 521, А.-Угарска 110, Босна и Херцеговина 8, Црна Гора 2, Турска 41, Грчка 1, Бугарска 7, Румунија 1, Русија 1, Германија —, Франц. 36, Италија 3, остале државе 4, ван Европе 1.

г.) Занимање путника: Тежаци и економи, 41, Занатлије 69, Трговци 307, индустријалци 3, шпекуланти и предузимачи 7, Го-

Медун, а Сулејман побеже у Скадар. Херцеговачки паша чувши да на њ иду Никшићани, Дробљаци и Которани побеже из Колашица⁽¹⁾.

После сјајних победа Тесароваца и Мљечана у овој години, у Турској наступе вереди; у то време нападну Корнаро и Ст. Јанковић на Книн, кога брањаше Атлагић паша босански. Турцима пође у помоћ Херцеговачки паша, који удари на Дриниш, ну буде потучен. Најпосле заузму Книн 11. септембра на јуриш. Ту заробе пашу са 5 ага и 1.800 турских војвика. Тако паде Книн, помоћу кога су Турци држали Морлаке у икорности⁽²⁾. За овим очисте од Турка Загорје далматинско. Морлаци су и ове године чешће упадали у Босну⁽³⁾. Ти чести упади далматинских Срба у Босну и Лику, који су ишли у корист Мљечана изазову код бечког двора суревњиност, те он, као што смо видели, (стр. . .) предузме да што више градова освоји у Босни и Лици. У пограничним местима.

стионичари 17, Интелигенција и војска 103, ђаци 15, раденици и помоћници 17, Пиљари и бозације 13, надничари и слуге 88.

Из статистичког одељка Суда општине вароши Београда 5. Маја 1895 год.

ВОЈНА НАБАВКА

За војничку парну перионицу има ое набављати потребна количина калциране соде по утврђеној мустри.

За ову набавку држаће се усмена лицитација у интендантури дунавске дивиз. области на дан 25 тек. м-ца од 9 пре до 1 сат по подне.

Мустре и услови могу се видети у интендантури сваки дан па и на ден лицитације.

Бр. 2473 из канцеларије дунав. дивиз. области 5. Маја 1895. год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ.

Према решењу суда АБр. 2742 Економно одељење, држаће на дан 12 ог овог месеца лицитацију за издавање под закуп кошење траве на општинским имањима и то:

У новом општинском сењаку;

У старом гробљу; и

Код „Кршне“ Ђуприје.

Лицитација ће се вршити поменутог дана од 3—5 сати по подне пред кафаном код „Орача“ у палилули.

Ко жели ово право узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 2742 Од суда општине града Београда, 5 Маја 1895 год. У Београду.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Суд општине београдске изјављује овим своју најтоплију захвалност Српско-Француском друштву за осветлење и железнице, што је бесплатно осветлило Калимегдан електричном светлошћу приликом концерта, што је држан у част доласка Њеног Величанства Краљице Наталије.

Од суда општине вар. Београда, 6 Маја 1895 године.

Сењу, Книву и другима оставе Мљечани јаку посаду од Морлака као и од осталих Срба, који су у овом ратовању из Турске пребегли.

По сведошци Петрановића ове је године 1688 погинуо гласовити јунак Стојац Јанковић а убио га је из пушке неки Турчин у једном боју. Јанковић је за Мљечиће у овим бојевима био од неопцењиве користи, а то се види отуда, што су га Мљечићи обасипали особитом поштом и наградама за његово јуначко држање у ратовању. Њега је у достојанству заменио брат му Савиша. „il terror dei Morlacchi“, који се такође одликовао у ратовима као и брат му Стојан.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

(1) На истом месту, стр. 50

(2) На истом месту, стр. 54

(3) Smieiklas T: Dvjestogod. oslob. Slavonije I стр. 130

(4) Милаковић Д. Ист. Цр. Горе, св. II, стр. 86.

1 Die Freiwillige Theilnahme ets. s. 57

2 Smieiklas T: Dvjestogod. oslob. Slavonije I. стр. 144—145.

3 Die Freiwillige Theilnahme ets. s. 63

СУДУ ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

Част ми је поднети суду табеларни преглед анализа београдских вода за циће
од 1. Априла до 1. Маја ове год.

КОЈА ВОДА			Ј Е Д А Н Л И Т А Р В О Д Е И М А Г Р А М А :									тежина	број бактерије у 1 см.	НАПОМЕНА	
			чврстих матер.	утрошено перман.	хлора	азотне кисел.	азотасте киселине	амонијак	оксида гвожђа	креча	магне- зије				
Нов водовод Лабораторије	6 IV	11, ⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	346	
Нов водовод Лабораторије	11 IV	1175	0,534	0,0028	0,024	0,003	ј. п. траг	0	0,0005	0,150	0,0675	24,4	249		
Варошки водовод Цветни трг.	"	10, ⁵	0,312	0,0016	0,0054	0,0098	0	0	траг	0,085	0,056	16,3	117		
Билбиљдер водовод Палилулска школа	"	9, ⁵	0,355	0,0022	0,005	0,004	0	0	"	0,104	0,051	17,5	185		
Макиш Бунар III.	12 IV	13, ⁵	0,569	0,0047	0,017	0,008	незн. траг	0,00025	0,0038	0,1775	0,082	29,2	455		
" Бунар II.	"	14, ⁵	0,516	0,003	0,0275	0,014	незн. траг	ј. п. траг	0,0016	0,1475	0,054	2285	50		
" Филтар	"	13, ⁵	0,526	0,0036	0,0235	0,0031	ј. п. траг	"	0,001	—	—	—	—		
Савска вода у Маки- шу око бунара	"	—	0,158	0,013	0,003	траг	ј. п. траг	траг	—	—	—	—	440		
Макиш главни бунар	13 IV	1375	0,550	0,0038	0,0217	0,003	0	0,0003	0,0026	0,152	0,075	25,7			
Макиш Ф и л т а р	"	"	0,546	0,0031	0,0217	0,004	траг	0,0001	0,00096	0,151	0,0725	25,4			
Варошки водовод Цветни трг	17 IV	11	0,325	0,0024	0,006	0,0085	0	0	—	—	—	—	—		
Билбиљдер водовод Палилулска школа	"	10	0,330	0,003	0,005	0,006	0	ј. п. траг	—	—	—	—	—		
Нов водовод Лабораторија	"	11, ⁸	0,535	0,0035	0,020	0,0035	ј. п. траг	незн. траг	0,00056	—	—	—	102		
Макиш Ф и л т а р	18 IV	13, ⁵	0,546	0,0042	0,024	0,0045	незн. траг	0,00008	0,001	—	—	—	—		
Макиш главни бунар	"	"	0,550	0,004	"	0,0038	0	0,00018	0,0033	—	—	—	—		
Макиш Бунар I.	"	14, ⁵	0,535	0,005	0,0335	0,0123	јасна ре- акција	0,0001	траг	—	—	—	3321		
Нов водовод Лабораторије	20 IV	12, ⁵	0,536	0,003	0,023	0,004	ј. п. траг	ј. п. траг	0,001	—	—	—	64		
Макиш Бунар I.	22 IV	14, ⁵	0,550	0,0026	0,034	0,009	0,000025	0,00001	—	—	—	—	—		
" Бунар II.	"	14, ⁶	0,530	0,0037	0,030	0,018	0,00003	0,00002	—	—	—	—	—		
Макиш главни бунар	14, ²	14, ²	0,552	0,0031	0,024	0,0042	траг	0,00008	0,0024	—	—	—	—		
Варошки водовод Цветни трг	24 IV	11, ⁵	0,310	0,0018	0,006	0,010	0	0	0	—	—	—	104	бројана само три дана	
Билбиљдер водовод Палилулска школа	"	10, ⁵	0,326	0,0026	0,0053	0,005	0	0	0	—	—	—	169		
Нов водовод Лабораторије	"	12, ⁵	0,536	0,0031	0,0238	0,0035	ј. п. траг	0,00005	0,00066	—	—	—	46		
Нов водовод Лабораторије	28 IV	13, ⁰	0,540	0,0035	0,023	0,0045	0 ј. п. траг	0,00002	0,0007	—	—	—	80		
Макиш Бунар IV.	29 IV	"	0,570	0,0105	0,014	0,0035	0,000025	0,0008	0,006	—	—	—	—		
" Бунар V.	"	"	0,340	0,021	0,008	0,0025	0,000025	0,0007	0,0001	—	—	—	—		

У Београду 1. Маја 1895 год.

Др. А. Зега

општински хемичар.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА